



МЕТОДОЛОГИЯ И КРИТЕРИИ ЗА ПОДБОР НА ОПЕРАЦИИ

1. Основни параметри	
Междинно звено	Дирекция „Управление на програми и проекти“, Министерство на електронното управление
Програма	ПРОГРАМА „НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ, ИНОВАЦИИ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ ЗА ИНТЕЛИГЕНТНА ТРАНСФОРМАЦИЯ“ 2021 - 2027
Приоритет	Приоритет 2 „Цифрова трансформация на публичния сектор“
Специфична цел	Специфична цел: RSO1.2. Усвояване на ползите от цифровизацията за гражданите, дружествата, изследователските организации и публичните органи
Наименование на процедурата/процедурите	Изграждане на стратегическа, организационна и техническа рамка за управление и за оперативна съвместимост на данните
Цел	<p>Да бъде изградена стратегическа, организационна и техническа рамка за управление и за оперативна съвместимост на данните.</p> <p>Рамката ще допринесе за създаването на реална екосистема, базирана на данни и спомогне за създаването и развитието на иновации базирани на данни, предоставянето и ползването на иновативни услуги във всички сектори на обществения живот от всички заинтересовани страни.</p> <p>Ефектът от дейностите следва да бъде по-доброто използване на данните, налични на национално ниво, включително увеличаване производителността и ефективността на ресурсите във всички сектори на икономиката, осигуряване на възможност за по-персонализирани продукти и услуги и за по-добро създаване на политики и модернизиране на държавните услуги.</p> <p>По този начин ще бъде подпомогнато реализирането на целта на приоритетното направление за преход към икономика и управление, основани на данните и превръщането им в ключов капитал за обществото.</p>
Обосновка	Съгласно Европейската стратегия за данните, крайната цел на Европа е да улови ползите от по-доброто използване на данните в целия ЕС, включително по-голямата производителност и конкурентните пазари, но също така и подобряването на здравето и благосъстоянието, околната среда, прозрачното управление и удобните обществени услуги в академичната общност, неправителствените организации и организациите с нестопанска цел и частния сектор. Стратегията акцентира върху наличието на достъпни, оперативно съвместими и качествени данни като необходима предпоставка за реализирането на добавена стойност в икономиката и обществения живот. Данните от публичния сектор, в световен мащаб се използват за създаването на иновативни услуги и продукти, които стимулират икономиката и насърчават допълнителни и реинвестиции в нея, създават работни места, повишават качеството на живот, опазват околната среда и повишават ресурсната ефективност. От наличността, достоверността и защитеността им зависи функционирането на всички действащи



сектори и всекидневния живот на гражданите.

Чрез изпълнението на настоящата процедура за безвъзмездна финансова помощ се планира да се удовлетвори установената необходимост от създаване на екосистема на дигиталното общество в България, базирано на създадените и внедрените към момента ИКТ решения, в центъра на която е потребителят на цифрови публични услуги и продукти.

В последното десетилетие на национално ниво са финансирани от различни източници анализи, чийто обхват и времева рамка са съвместими в недостатъчна степен с идеята за създаване на тематични пространства от данни. Техните резултати не предоставят необходимата аналитична основа, въз основа на която да бъде извършено приоритизирането и структурирането на нововъзникващи пространства на национално ниво, но следва да бъдат отправна точка за дизайна на дейностите на кандидата по настоящата процедура и рефлексират върху техния обхват.

Установена е необходимост от идентифициране на наличните данни, съвместими с подхода на пространствата за данни, тяхното качество, степента на съответствие на съществуващите информационни системи за съхранение/споделяне на данни с предложен набор от стандарти в рамката, потенциални използвани случаи и модели за използване на изкуствен интелект, проект на правна рамка, регулаторна рамка и тестването на подходящи пилотни мерки.

На национално ниво липсва актуална информация за състоянието на механизмите за съхранение и споделяне на данни във всички съответни източници на публични данни (не само отворени данни). От съществено значение е да бъдат изследвани подходящи референтни модели (напр. референтни архитектурни модели за пространства от данни), съществуващи референтни решения (включително с отворен код) на основните компоненти на инфраструктурата на пространствата за данни и приложението им разработването и внедряването на изкуствения интелект. Това ще помогне за оперативната съвместимост, включително в по-малки (частно създадени) пространства за данни.

Интегрирането на най-добрите практики по отношение на сигурността, правата, суверенитета на данните, съгласно Регламент (ЕС) 2022/868 и извършването на необходимото адаптиране на тези механизми в съответствие с българското законодателство ще спомогне за създаването на доверие в частния сектор и академичния сектор относно споделянето на данни в изгражданите пространства за данни по програмата. Проучването на съвременни най-добри практики, свързани с начина, по който други страни членки и страни извън ЕС са подхождали към изграждането на пространства за данни и подобна инфраструктура за споделяне на данни, ще допринесе за преодоляване на пропуските в компетентностите на публичния сектор относно технически, юридически и процесни предизвикателства, които са били решени другаде, и ще помогне да се осигури оперативна съвместимост на всички нива през границите.

Изграждането на пространства от данни в много различни сектори с обща визия и максимална ефективност е невъзможно и нецелесъобразно без подробна представа за състоянието, без стриктни технологични, архитектурни и процесни стандарти и създаването на примерни тестови приложения с данни.

Изготвените в резултат на анализите планове за действие следва да включват конкретни предложения за нормативни актове за изграждането на националните пространства на данни, за да се избегне дублирането на функции, силозиране на данни и други неефикасни



	<p>практики при управлението на данни на национално ниво.</p> <p>Вследствие от изпълнението на процедурата ще се създаде рамка, в която данните, налични в пространствата от данни да могат да се използват както от администрацията, така и в академичната общност и организациите с нестопанска цел и частния сектор.</p> <p>Резултатите от изпълнението на настоящата процедура ще спомогнат за набелязване на мерки, които ще гарантират осигуряването на устойчиво развитие и управление на технологичната рамка за работа с данни, за да се гарантира цифровата трансформация на публичния сектор и преминаването му към управление, базирано на данни. Анализът, предмет на процедурата, следва да идентифицира добавената стойност на изграждането на пространства от данни за академичната общност, неправителствените организации и организациите с нестопанска цел и частния сектор.</p> <p>В резултат на настоящата процедура ще бъдат изведени потенциално приоритетните сектори и области от обществен интерес, в които да започне поетапното организиране на пространствата на данни, в съответствие с европейската рамка, да бъде тествана тяхната приложимост, както и да се отправят препоръки за бъдеща нормативната база.</p> <p>Подкрепените по процедурата анализи следва да се извършат по такъв начин, че да помогнат за преодоляване на пропуски в знанията в администрацията относно технически, правни и процесни предизвикателства, които са били решени другаде, и да се осигури оперативна съвместимост на всички нива както и да се изгради на необходимия капацитет (технически и човешки ресурси) за ефективното изграждане и функциониране на пространствата от данни.</p> <p>Предвид гореизложеното, подкрепата по настоящата процедура ще допринесе за повишаване на ползите от ефективното и ефикасното използване на данните за реализиране на икономика, базирана на данни, включително за по-голямата производителност, по-конкурентни икономически сектори, но също така и за подобряването на здравето и благосъстоянието на отделния гражданин, околната среда, прозрачното управление, удобните обществени услуги, по-съзнателното потребление на енергия и т.н.</p>
Очаквани резултати	<p>В резултат от изпълнението на предвидените дейности по настоящата процедура се очаква да бъдат постигнати следните резултати:</p> <ul style="list-style-type: none">• изготвен/и анализ/и на данните на национално ниво, вкл. нормативни, стратегически, методически, оперативни, технологични, технически, функционални аспекти и тествани предложения за употреба на тематични данни;• изработен План за промени в нормативната рамка, вкл. проекти за нормативни актове и съпътстващите документи;• изготвени техническа, организационна и архитектурна рамка и пътна карта/план за действие за изграждането на националните пространства на данни;
Продължителност на процедурата/процедурите	2023 – 2025 г.
Териториален обхват	<i>Дейностите по настоящата процедура следва да бъдат изпълнени на територията на Република България</i>



<p>Бюджет (ЕФРР и национален)</p>	<p>Общ размер на безвъзмездната финансова помощ 9 388 001,60 лева (4 800 009,00 евро)</p> <p>Бюджетът е разпределен както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - за по-слабо развити региони - 7 553 464,36 лева (3 862 025,00 евро евро); - за региони в преход – 1 834 537,25 лева ((937 984 евро).
<p>Режим на държавна/минимална помощ</p>	<p>Неприложимо.</p> <p>Съгласно чл. 107, § 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз (ДФЕС) „всяка помощ, предоставена от държава-членка или чрез ресурси на държава-членка, под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите-членки, е несъвместима с вътрешния пазар“</p> <p>Според постоянната съдебна практика на Съда на ЕС „Предприятие“ се определя като субект, предоставящ стоки и услуги на пазара, независимо от правния си статут и начина на финансиране.</p> <p>Конкретният бенефициент по настоящата процедура е Министерство на електронното управление. Поради тази причина при предоставянето на финансовите средства и извършването на оценката на държавната помощ не са налице елементите „икономическо предимство“ и „въздействие върху конкуренцията и търговията“, тъй като</p> <p>МЕУ не осъществява дейност на пазар, на който се осъществява търговия между държави-членки. Предвид това, подпомагането не следва да се разглежда като попадащо в обхвата на чл. 107, § 1 от ДФЕС.</p>
<p>2. Методология и критерии за подбор на операции</p>	
<p>Вид процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ</p>	<p>Ще се прилага процедура за безвъзмездна финансова помощ чрез директно предоставяне на конкретен бенефициент съгласно чл. 25, ал. 1, т. 2 от Закона за управление на средствата от европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ).</p>
<p>Допустими кандидати</p>	<p><i>Министерство на електронното управление</i></p>
<p>Изисквания към партньори (ако е приложимо)</p>	<p>н/п</p>
<p>Допустими проекти/дейности</p>	<p>1. Дейности, свързани с изготвяне на анализ/и, включващи следните аспекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • приложимите на европейско ниво стратегически, нормативни и методически документи в областта на данните и организацията на пространствата на данни, както и на съществуващите практики в останалите държави-членки¹, ;

1. Стратегия „Европа 2020“;
2. Стратегия за цифров единен пазар за Европа;
3. Програма в областта на цифровите технологии за Европа;
4. Регламент (ЕС) 2022/868 - Европейска стратегия за данните;
5. Стратегията на ЕС „Изграждане на цифровото бъдеще на Европа“
6. Споразумение за партньорство на Република България, очертаващо помощта от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) за периода 2021 - 2027 г.;



	<p>включително по области на политики и сектори, където такива са налични;</p> <ul style="list-style-type: none">• налични данни в публичния сектор, процеси и практики за работа с тях;• техническите и технологичните условия за създаване, предоставяне/обмен (вкл. приложно-програмен интерфейс (API)), споделяне, повторна употреба, управление, съхранение и защита на данните в публичния сектор и трети страни (при възможност), както и за прилагане на системи за изкуствен интелект в екосистемата на данните;• създаване на тестови приложения на тематични данни;• оптимизиране на капацитета и управленско-организационната структура на отговорните органи за управление и работа с данни;• нуждите и липсите (gap analysis) на данни по сектори и секторни политики;• препоръки за законови и подзаконови промени, свързани с данните;• проекти на нормативни актове и свързаните с тях документи. <p>2. Изготвяне на техническа, организационна и архитектурна рамка за управление на данни, дефинираща и регламентираща архитектурни, технологични, организационни и нормативни изисквания към всички процеси на създаване, съхранение, организация, управление, споделяне и обмен, анализ, извличане на знание и създаване на стойност от данни.</p>
Допустими разходи	<ol style="list-style-type: none">1. Разходи за изготвяне на анализ/и.2. Разходи за изготвяне на техническа, организационна и архитектурна рамка за управление на данни и пътна карта/план за действие за изграждането на националните пространства на данни3. Разходи за възнаграждения на лица, пряко ангажирани с дейности по проекта, включително задължителните социални и здравни осигурителни вноски за сметка на осигурителя, съгласно националното законодателство, вкл. за постигнати резултати.4. Разходи за командировки.5. Разходи за видимост, прозрачност и комуникация.6. Непреки разходи - за организация и управление. <p><i>При разработването на Условието за кандидатстване по процедурата ще бъде включено ограничение относно размера на отделни дейности/разходи.</i></p>

7. Национална програма за развитие: България 2020;
8. Национална програма за развитие: България 2030;
9. Стратегия за развитие на държавната администрация 2014-2020 г.;
10. Национална стратегия по киберсигурност „Киберустойчива България 2020“;
11. Националният стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2020 - 2030 г.“;
12. Индекс за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото (DESI) Индекс за развитие на информационните и комуникационните технологии (ICT Development Index)
13. Проучване на ООН на електронното управление (UN E-Government Survey)
14. Проучване за зрелостта на отворените данни (Open Data Maturity in Europe)



Минимален размер на помощта	н/п
Максимален размер на помощта	9 388 001,60 лв. (4 800 009 евро)
Интензитет на помощта	100 %
Продължителност на проектите	15 месеца
Кръстосано финансиране (ако е приложимо)	н/п
Критерии за подбор/ оценка на съответствието	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проектното предложение допринася за постигане на специфичната цел на приоритета, целите на настоящата процедура и целите на програмата. 2. Предвидените дейности следва да: <ul style="list-style-type: none"> - допринасят за постигането на специфичните цели на Приоритет 2 на ПНИИДИТ; - са недискриминационни и прозрачни; - не са в противоречие с принципите за насърчване на равенството между мъжете и жените, предотвратяването на дискриминация и достъпността за хората с увреждания по смисъла на чл. 9 от Регламент 1060/2021; - не са в противоречие с принципите на устойчиво развитие и ненанасяне на значителни вреди по смисъла на същия член от Регламент 1060/2021 3. Проектното предложение демонстрира ясна връзка между цели, дейности и резултати. 4. Всички дейности по проекта са допустими, ясно и последователно описани, като са посочени причините за избора на всяка една дейност, и нейният принос за постигане на очакваните резултати. 5. Планът за изпълнение на дейностите е реалистично планиран и осъществим, като е съобразен с плана за външно възлагане. 6. Планът за външно възлагане е в съответствие с предвидените дейности, като кандидатът е предвидил механизми, позволяващи мониторинг и текущ контрол на изпълнението на предвидените поръчки и своевременното предприемане на корективни мерки. 7. В проектното предложение са описани начините, чрез които се планира да бъде осигурена устойчивостта на резултатите и ефекта от изпълнението на проекта. 8. Кандидатът не е получил финансиране от източник с публичен характер (друг проект/програма/бюджетна линия или друга финансова схема с източник националния бюджет, бюджета на ЕС или друга донорска програма) за същите разходи, за финансирането, на които кандидатства по настоящата процедура. 9. Всички разходи, включени в бюджета на проектното предложение, съответстват изцяло на дейностите, предвидени за изпълнение. 10. Всички разходи са ефективни, обосновани и допустими съгласно Условието за кандидатстване, като не е налице дублиране на разходи. 11. Размерът на исканата безвъзмездна финансова помощ е в съответствие с максималния размер, указан в Условието за



	кандидатстване.
Индикатори	<p>Показатели за крайния продукт:</p> <p>RCO14 Публични институции, получаващи подкрепа за разработване на цифрови услуги, продукти и процеси</p> <p>Показатели за резултата:</p> <ul style="list-style-type: none">• RCR11 Потребители на нови и усъвършенствани обществени цифрови услуги, продукти и процеси• SR 15 Нива на електронно споделяне на данни• SR 16 Дял на свободно достъпни данни